

La COVID-19 i l'energia

written by Joaquim Corominas | 14 d'abril de 2020

La mort a Catalunya de més de 3.000 persones per la COVID-19 està trasbalsant tota la societat, les institucions i l'economia. S'han pres decisions inèdites, impossible de pensar tot just fa unes setmanes. El virus no el veiem, però ens el fan notar amb mascaretes, hospitals de campanya i confinaments o amb notícies continuades en els mitjans de comunicació.

Seria interessant saber per què tantes morts en poc temps han causat una emergència no comparable, mentre que la mort de 3.500 persones a l'any en l'entorn metropolità barcelonès motivades per la contaminació atmosfèrica no origina una reacció notable. A la ciutat de Barcelona les morts pel mateix motiu superen les 400 a l'any.

Si pel virus se'ns informa amb detalls dels difunts i de les respectives edats, d'on s'han produït o dels dies d'incubació, en canvi el nombre real de morts per *contaminació ambiental* es fa difícil de comprendre, ja que es poden referir només a la població censada de més de trenta anys, a només alguns components de la contaminació, o als valors límit dels contaminants considerats. Tot això condueix a establir un ambient de conformitat amb què està ocasionant aquestes morts anuals, tot i les advertències de científics locals o de l'OMS.

Una de les causes de la gran diferència entre la consideració que reben els morts causats per virus o causats per contaminació, pot ser els efectes que produirien l'eliminació de la seva causa. Els virus no els podem eliminar, no els produeix ningú, la contaminació sí. La contaminació existeix perquè proporciona uns beneficis econòmics a alguns sectors, potents i prou coneguts, i ningú s'atreveix a *posar el picarol al gat*. A més, els morts per la contaminació local són només

un dels resultats de la contaminació global generada principalment pel sistema energètic no renovable, és a dir, del carbó, del petroli, del gas o nuclear.

Els efectes de la contaminació del sistema energètic no renovable fa molts anys que es coneixen. Alguns s'han anat reduint, com les boires londinenques, la pluja àcida o la reducció de la capa l'ozó. Els efectes de les explosions de reactors nuclears, com el de Txernòbil o els de Fukushima, no s'han solucionat.

Una de les diferències importants entre el cas de la pandèmia vírica i el cas dels impactes del sistema energètic és que en la pandèmia s'ha fet cas als científics i en el segon cas al gran sector energètic. En el primer cas s'han fet canvis dintre dels ministeris o departaments governamentals, en el segon no, o s'han fet per criteris no científics. Els grans beneficis econòmics que se'n derivin de la pandèmia no seran premeditats, els del sistema energètic són preconcebuts.

Altres diferències poden ser que ni governs ni presidents es poden escapar del virus, o que el gran espant de la ciutadania d'un enemic invisible que no els porta cap benefici facilita la implantació de mesures polítiques de control de tota la ciutadania impensables fa poc.

La situació d'emergència climàtica causada primordialment pel sistema energètic no renovable està forçant a prendre mesures dràstiques de canvi de sistema. El sector energètic convencional ho sap, i ja està prenent posicions per evitar que algú altre els prengui les seves posicions privilegiades, gràcies a uns ciutadans conformistes i que tenen la sensació que amb els canvis radicals del sistema energètic hi podrien sortir perdent, com se'n desprèn d'un anunci televisiu de fa anys que deia "Truca'ns i ens n'ocupem de tot". La llàstima és que no s'ocupen de tot, ens deixen la contaminació!